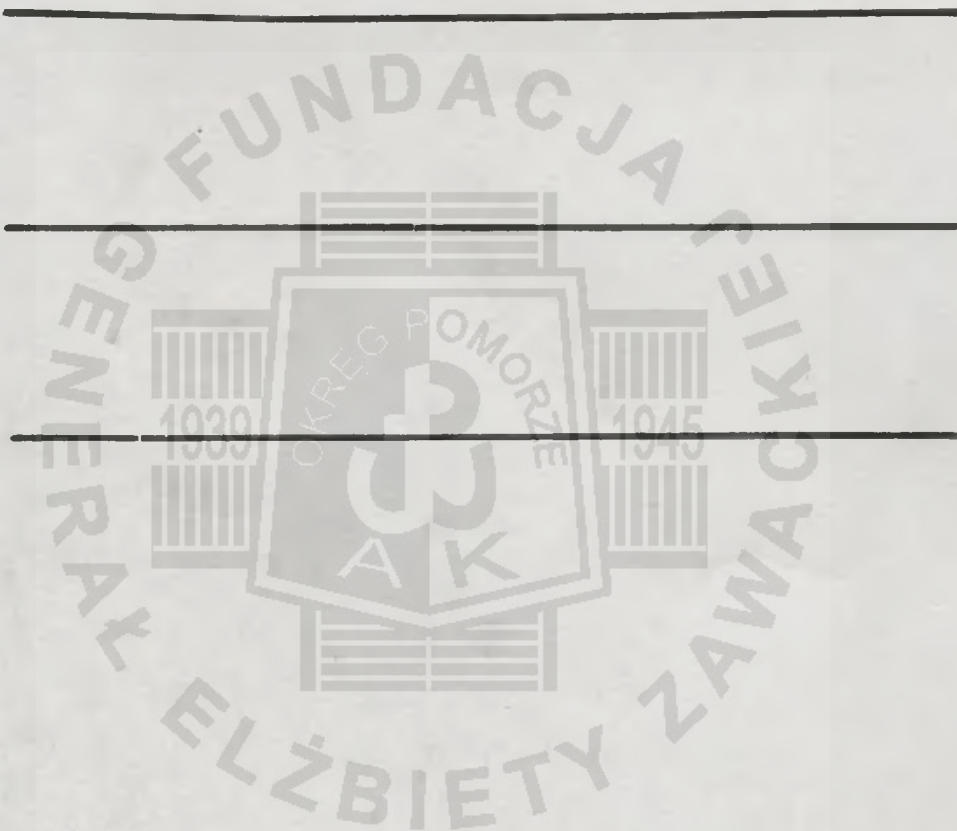

opm. VII 1997
M. Cz.

poprzedni nr BK: 173

V 106
nt

GENERAL ELŻBIETY ZAWACKIEJ
Muzeum Pomorskie Armii
z Wojskowej Służby
ul. Podmurna 93, tel. 0045 51 50
fapak@wp.pl; www.zawackie.pl
16 25 127; REGON 87000 77
KRS 00000 41692
82 1090 1506 0000 0000 5002 024

Kaszubowska Adela

Gdańsk - Oliwa

Starogard Gd.

TON G. P. BK GSK

Kaszubowska Adela

ps. „Ada”

BK: 173/173 Pom.

IS ZAWARTOŚCI TECZKI —

Lasubowska Adela
T: 2: 173/173 Pom.
Starogard. Gd. JOM. Gp. Pom.
- 42 (25K)

I/1. Relacja *k. 2* s. 1-4

I/2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące osoby relatora —

I/3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące osoby relatora —

II. Materiały uzupełniające relację —

III/1 — Materiały dotyczące rodziny relatora —

III/2 — Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r. —

III/3 — Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945) —

III/4 — Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945 r. —

III/5 — inne... —

IV. Korespondencja —

V. Nazwiskowe karty informacyjne

k. 3

VI. Fotografie

brak

I/1. RELACJA - Kaszubowska Adela:

Relacja własna, Gdańsk, 16.03.1976,
mkps, s. 1-4. K. 2

Gdańsk Olina 16/3.76.

Szanowna Pani!

173 Pom

List od Pani odebrałam w późniejszym terminie, bowiem obecnie zamieszkuje pod innym adresem.

Przepraszam, że późno odpisuję, ale usprawiedliwiam się Pani tym, że z powodu na długie lata choroby rozpoczęłam pracę zarobkową i dobijam lata do emerytury. A po pracy czuję się zmęczona i waktakta z dnia na dzień, aż po sporę upłynęło.

Poniżej postaram się nieco opisać wg zarezerwowanego schematu, chociaż będzie to już bardzo zatarłe, bowiem pamięć po ciężkich przeżyciach wojennych jak i po wojennych jest bardzo wyczerpana.

I Dane osobiste

Adela Kasiubowska ur. 17.12.1911.
 matka ^{Czarna por. Pięć par. Stajporek} Józef, matka z domu Okrzejska
 4. ze średnioświatła rolniczego. 5. wykształcenie zawodowe
 kucharka. 6. adres: Gdańsk Olina ul. Opolska 7 F. m. 2
II. Okres przedwojenny do 1. IX. 1939 r.

Praca sezonowa zarobkowa i praca w gospodarstwie matki wdowy posiadającej liźne rocznie w tym nieletnie.

III. Okres okupacji do maja 1945 r.

1. Praca na drobnym gospodarstwie rolnym przy matce w Czarnym.
- 2/3. Około roku 1942, Gryf Pomorski następnie Armia Krajowa. Jan Szalencki, Stefan Raszka, Alfons Kniwor.
4. Współpraca z wyżej wymienionymi i innymi osobami

Z terenu powiatu Starogard i ze Starogardu Got.
Spełniałam rolę łączniczki, z przedanych mi adresów
przenosiłam i zawiązywałam dokumenty i niekiedy
amunicję do broni pistoletowej.

Działalność porównywałam do mara fji:
przejścia Armii Czerwonej i wyzwolenia Ziemi Staro-
gardzkiej. Od majora Gwardii Armii Czerwonej
otrzymałam wyśmienity dokument zezwalający na
przekraczanie linii frontu - co poratylkowaliśmy.
Dokument w tatarskiej zycionowej jak i inne dokumenty
zawiesz. H/N major był przystojnym bunetem
pochodził z pod miastem Czarnego, z zwanym
Astrolog, śniadek: Alfons Kniezar, który prosił o
odszukanie dokumentu. Zapinął również zdjęcie
z czasów wojny wykonane w lesie, na którym był:

Jan Szalencki i Alfons Kniezar i t.p.

5/ Pomimo dużej (niechlujnej) działalności nie spotkałam
mnie bez aresztowania. Dura zarządzająca moją
własną wronczką (wydawała się) niezdarłej osobowości.
Posunęłam się naprzód w wykonywaniu obowiązków
konspiracyjnych: bardzo śmiało, poświęcenie, a zinną
krew i własną pernacsię. Kłóciłam się z hitlerowcami
(1 stono niemieckie - a 3 Polku), jednym stonem z
penną odważą i potrafiłam supierować im
własną krew. Byłam w niebezpieczeństwie, zaskatam
odporowadzoną w Starogardzie Got. na gestapo
w obszerniejszej terenie danijskiej miałam wronczką
amunicję pistoletową i część tajną. Licz zimna
krew i odważną śmiało i zdecydowaną odważą

N raz znolo Bóze, zadržovali, že narvet nie 3
prepranadono osobistej režiji i po prestuhta-
niu vypusteno, udatam sie do domu i nem
iz zatratimam sporeny n inym dnu.

6/7. H m-su prebywania H! Czarne par. Steroponci
n jedym domu (w podziemi) mieszkali dnie radei-
ny z pokrewnione. Z tych rodzin n podziemiu bylo:
Edmund Kaszubanski - brat, August Kaszubanski, Edmund
Kaszubanski - kurynowie. Hyskowane byly na terenie gospo-
darstwa 3 ziemlanki i 2 schorki. N ziemlance
n skrajni pod zaprowd bylo zainstalowane radio
z czego czerpane wiadomosci. Miejsce zabudowan
z dobrym dojsciem zalesienia n korzpon boson
technologicznych bylo miejscem roinych kontaktow
i chnilych zotymian, opnacowan akcji. Szczegolnie
denodcy: Jarema, Major i Sobol (ostatny mniej)
i inni. Pramadam n dostarczeniu zynnosci osobom
n obwie Shtutraf np: rodzina Gietokanow tysie.

Olona z gospodarstwa ze wsi Bukowiec H Kasubicy
Kuzyn Leon Kaszubanski przytapany na prencie materia-
lon dla ruchu oporu, jorandopodobnie wybuchowych, t.d.

To tez poseszja wspolnego gospodarstwa n Czerny
byla czestym miejscem rezijski i obtan, od roku
1943 - do uwolnienia. Najmieszka obtan n gospo-
darstwie byla n koniec 1943 r. Okolo 20 hitlerow-
ow n roinych formacji. Byly i chnile jony miej liozetony
rezijskiej gdzie wlosy dęba stali. Niespodzianie n jowito
2-eh ~~na~~ Schupo weymilu Holca i Franca na rezijski
brat Edmund ze szafa a kuzyn Augustyn n skrajni do
skrytki n stodole i druzi kuzyn Edmund jowanie na czestki

hitlerowców daleko zaprowadzi. Było i dużo pramocyli
 przez zastępnie Boskie. Kilka razy zaprowadziłem za
 Polskę, mowę, raz w m-si Kłosewka za Lubichonem
 Świądek; gospodarze Jan Kaszubowski z Lubichona, hitlerowcy
 Maszka z Osowa. Czasem remiji często hitlerowców
 zdeorientowalam, np; bierze wadno biegam do szkoły
 gdzie nikogo nie było. Kobozie jenieckim był brat Alfons
 i Józef Kaszubowski, brat Antoni Kaszubowski na robotach.
 Często uciekaliśmy do lasu przed hitlerowcami, którzy
 sygnalizowali na roboty. Bardzo dobrze pramocem i
 działalnością suchu oporu mój syn, młotni Stanisław
 Kaszubowski - ująłbym bardzo często niemień sygnali-
 zował owanie o zbliżeniu, przenosił na krótkie odle-
 płosci podłocenia dawałabym i dużo przycygnął się do
 uchrony miejsca kontaktowego, otrzymał dokumenty (za
 cudowną a młode podstanie) od Stefana Remiji i Alfonsa
 Kniezora na podstawie, których jest zrelankiem z Boris.
 To tylko krótki zarys mojej ~~stwierdzenia~~ dla ojczyzny, za co nie nie
 zapomniałem, nie nie otrzymałem - chociaż obiecano po wojnie, lecz ni-
 czego się nie domagam, cieszę mnie to co ucygnitam i żyję.

IV Okres powojenny.

1. Bardzo był ciężki okres powojenny, weszła choroba.
2. Kolejno przebywałem u matki, brata, siostry. Syn
 osobno o okresie zdobywał zarobki.
 Po otrzymaniu się zacząłem porządnie w 1955 roku,
 warunki mieszkaniowe ciężko kilka lat na
 przemies - suterynia, strych był wypoczynkiem moim i syn
 warunki zastępczo synowi ciężko chorował kłopotli z przenośno-
 prakarmionymi. Mieszkanie obiecavano w piernoczych kolejnościach.
 Mieszkanie otrzymałem w 1957 roku ze Spółdzielni za oszczęd-
 ności z własnej robotniczej kasy i zachowania.
 Praszę o cierpliwość w czytaniu.
 z poważaniem ..

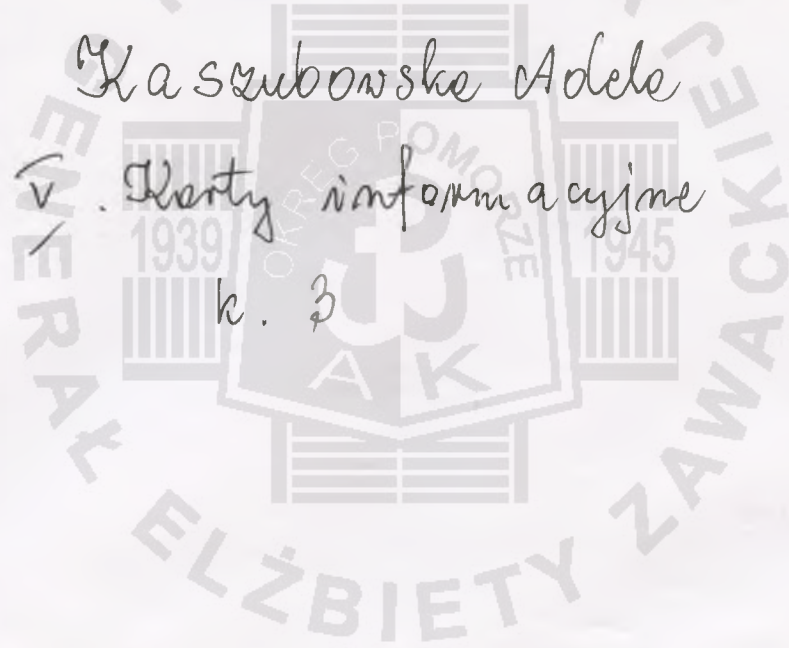
Kaszubowski Adela

T. K-173/173 Pom.

Tuzew

Kasubowska Adele

V. Kerty informacyjne
k. 3

173 Pom

W 51K 1

Polisowa?
Standard

Kamrowska Cielela

~~Gen Wawer~~ ul. Strokowickiej 7

podległ Soból

Gen - Oliva

4 IV 74 o relacji; relacja 173/Pom

odpisana 4 IV 76 - zyskiem o sęptecznym

Kaina B. wed. um. o wadomiu o jej dnie ad.

nr 4 od Gwintuskiej i Krowca - poile

Kamrowskiej i umu

K 192

1
2 173 Pom 3 Grunt AK Starogard 2

4. Raszubowska Cielec 5

8 Józef i Pelagia Ada' 7.
zd. Olnevske

6

9. 17. 12 19 11
Czarna pod Starogard

10. Gelański. Olwa 11

K 192 / 12
/ 19402
44/23154

releja w same
techniczne od r. 1942 do 1945 - Szałowski
[wzrost, rozwój język relejii]

K 191 Maria B. wstąpiła do zakonu o jej pracy od Karisowa i
Szałowski

Kasubowska Hala

Starogard 3

ad. spis J. Szałuskiego por. 159

sygn. K

adres: Gdaiński - Olsza, Opolska 7F/2

M. Cz.

ARCHIWUM
Elżbiety Zawackiej
poz. 173 / Tom
data wpływu 7/1976 r.

Jolsk-oliva

TCREW

ps. "Ada"

Starogard

Kaszubowska Adela

Kasubowska Adela

ZESKANOWANE

Zakład Produkcyjny w Legnicy
TECZKA DO AKT
SWW 1824-331 ZN-96/1

